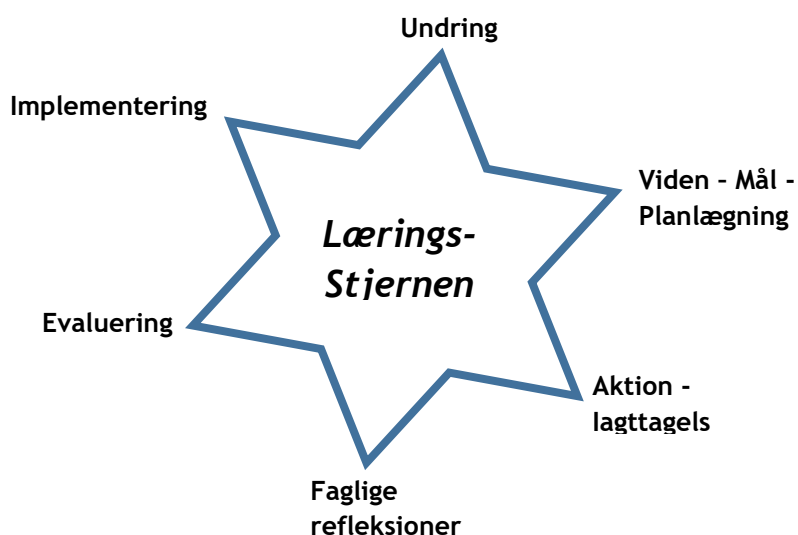

Dagplejen, Odsherred kommune

PÆDAGOGISK LÆREPLAN, DYNAMISK DEL 2018-2020.

Fakta

Dagplejen er organiseret i tre dagplejeteams, syd, midt og nord, med fem legestuegrupper i hver. Alle femten dagplejegrupper var deltagende i projektet.

- Aktionslærings perioden og arbejdet med Rutinepædagogik varede fra 1.9.2018-15.6.2019

Alle 80 dagplejere og dagplejebørn i alderen 6. mdr. til 3 år var deltagende i projektet. Forældrene har været inddraget løbende i projektet.

Titel på projekt/forløb:

”Hvordan kan vi støtte børnene i deres selvhjulpenhed ift. af- og påklædning?”

Undring - Hvad vil vi undersøge i læringsmiljøet?

Undringsundersøgelse.

” Vi undrer os over, hvordan vi kan støtte børnene i udviklingen af deres selvhjulpenhed i forhold til af- og påklædning”

Undringsudvælgelse.

Vi har valgt at afgrænse genstandsfeltet til af- og påklædning, fordi vi mener, at dette genstandsfelt kan inddrage alle 0- til 3-årige ift. det enkelte barns nærmeste udviklingszone.

Undringsafgrænsning.

Dagplejen har valgt at have fokus på rutinen, men med opmærksomhed på legen og aktiviteten i af- og påklædningen (garderobepædagogikken).

Rutiner er lig med liv & læring, så de må gerne fylde det hele. Det er ikke en vente position til, at vi skal i gang med det rigtige! Rutiner er et læringsmiljø, som vi skal tage alvorligt. Det er ligeså lærerigt og udviklende for børnene at øve sig i at tage tøjet af og på, som at tage på en udflugt. Der er meget vigtig læring og udvikling i rutinerne.

0. Aktioner - Iagttagelse

Dagplejerne har ændret praksis ift.

- Hvordan tøjet bliver lagt frem / præsenteret for børnene. Nogle har eksperimenteret med at have det i én stor bunke, så hvert barn skulle finde sit eget tøj. Andre har modsat gjort det mere tydeligt for barnet med individuelle knager og kasser, hvilket tøj der hører til hvilket barn.
- Undervejs har dagplejerne inddraget børnene mere og mere. I takt med at dagplejerne har trådt et skridt tilbage og ladet børnene vise, hvor meget de vil- og kan selv er børnenes deltagelsesmuligheder blevet større.
- I legestuen er der eksperimenteret med at gå i garderoben i flere små hold, så der er ro og plads til at det enkelte barn kan øve sig i at tage tøj af- og på.
- Dagplejerne har prioriteret af- og påklædningen rent tidsmæssigt. Der er afsat mere tid og det er prioriteret som en meningsfuld rutine, snarere end en praktisk foranstaltning, der skulle overståes.

1. Faglige refleksioner

- **Hvilken ny læring er skabt under gennemførelsen af planen?**

Dagplejerne har erfaret at tiden har en afgørende faktor ift. at skabe deltagelsesmuligheder for at børnene kan styrke og øve deres selvhjulpenhed. Tiden er

tidligere blevet prioriteret højere til selve aktiviteten (eks. ud og lege, på tur mm) end til de daglige rutiner, herunder at tage tøj af- og på. I kraft af at tiden "er blevet sat i stå" har børnene fået ro og mulighed for at øve sig i deres tempo og med alle de forsøg, der er behov for. Hvert enkelt barn har kunne bede om hjælp i det omfang, de selv mærkede behovet og dermed støttet med individuelt og optimalt.

Dagplejerne har erfaret at den tid, de har investeret i at lade børnene prøve selv, kommer dobbelt op tilbage, når der er tre ud af fire børn, som selv kan tage tøj af- og på og dermed gøre sig selv klar.

Dagplejerne har erfaret at garderoben er et læringsrum, som skal indrettes så det giver plads og mulighed for læring. Det skal være foranderligt ift. børnegruppen. Der skal være plads til at hvert barn har en sin plads omkring sig for at kunne skabe den nødvendige ro.

Dagplejerne har erfaret, hvor stor en effekt det har, når forældre og dagplejer arbejder med "fælles front". Det skaber en genkendelighed og tryghed for barnet, som frigøre motivation til at prøve selv. Det skaber flere muligheder for at øve sig og dermed en hurtigere læring for det enkelte barn.

Dagplejerne har oplevet en udvikling i børnenes hjælpsomhed over for hinanden i takt med at de selv er blevet mere selvhjulpne.

Dagplejerne har erfaret at læring sker bedst via leg. Flere har lavet små rim og remser el sange til af- og påklædningen. Der er leget med at tage det omvendt på, hænder i benene, finder fødder, der har gemt sig mm.

Dagplejerne har fundet et fælles fagligt udgangspunkt at diskutere børns læring ud fra. De har kunne stille spørgsmål til hinandens metoder og forståelser af begrebet selvhjulpnehed. Det har medført en større selvrefleksion og igen en påvirkning på praksis.

I forhold til pædagogisk praksis:

- **Hvilken betydning har gennemførelsen haft for børnene ud fra et børneperspektiv? (fx tegn på børnenes læring)**

Dagplejerne har oplevet, at børnenes selvværd og selvtillid er øget markant.

Det har medført større mod på udfordringer generelt, børnene har vist flere initiativer til at prøve selv i andre situationer og en generel større hjælpsomhed blandt børnene.

Børnene har vist tydelig stolthed og stor begejstring, når de bliver anerkendt og rost for deres ihærdighed.

Børnene anerkender hinanden for deres prøvelser og udviser respekt for hinandens færdigheder og tempo.

Børnene har naturligvis udviklet færdigheder, både grov- og finmotorisk som de kan overføre til at andre situationer. De har samtidig fået styrket deres kropsfornemmelse og kropsopfattelse, hvilket også bliver en styrke i andre situationer.

Børnene har udviklet et større sprog omkring kropsdele, vejrfænomener og påklædning.

- **Hvordan inddrages børnene i at se efter tegn på egen læring?**

Mange steder har dagplejerne filmet børnene og efterfølgende set filmen sammen med børnene. Flere beskriver børn, der får ”stjerner i øjnene” af begejstring over egen formåen.

Mange dagplejere har fået skabt små ritualer i form af high five, kram mm. som bruges i det øjeblik det lykkedes barnet eks. at få støvlen på. Børnene udviser stolthed og glæde og er bevidste om, at det er deres indsats, der bliver fejret.

Børnene oplever også en stolthed fra deres forældre side, når barnet sammen med dagplejeren stolt fortæller forældrene, hvad det nu mestrer ift. af- og påklædning.

Dagplejeren i tale sætter over for barnet, når det mestrer en ny færdighed – eks. ”wauw, nu kan de selv tage strømper på!”

Dagplejerne hjælper børnene til at spejle sig i hinanden og dermed se på sig selv.

Børnene kan følge deres udvikling via Barnets Bog, hvor dagplejeren løbende dokumenterer barnets fremskridt.

Og i forhold til personalets kompetencer:

- **Hvad har vi udviklet os i forhold til?**

Dagplejerne har tidligere været optaget af at styrke børnenes selvhjulpethed, men i kraft af dette projekt og dets fokusering på ét bestemt område af begrebet selvhjulpethed, er den opmærksomhed blevet mere detaljeret, samt medført nye refleksioner og dermed ændringer af praksis. Dagplejerne har udviklet en endnu bedre evne til at være i nuet, fordybe sig i øjeblikket og se det enkelte barn frem for gruppen.

Dagplejerne har generelt set udviklet på deres syn på små børns formåen; deres syn på at hvis vi prioriterer tiden og giver børnene deltagelsesmuligheder, så kan de meget mere end vi tror.

Dagplejerne har fundet nye måder at tænke deres ”placering” ind på. Vi taler om dansen – at dagplejerne både kan stå bagved, ved siden af og foran barnet – mellem dagplejer og barn, som veksler konstant og det er den voksnes opgave konstant at tilbyde sig fra den placering, som barnet har brug for.

Dagplejerne giver udtryk for at have udviklet en større ro, mere tålmodighed og større faglig sikkerhed i løbet af projektet. De er utallige gange i projektet blevet bekræftet i, at deres tilgang til børnene og af- og påklædningsrutinen skaber gode udviklingsbetingelser for det enkelte barn. Det skaber en faglig sikkerhed i den enkelte dagplejer og over for omverdenen.

Dagplejerne giver udtryk for, at det har været godt at samarbejde med forældrene om et specifikt tema og have et fælles udgangspunkt.

- **På hvilke områder skal vi fortsat udvikle os fremover?**

Dagplejerne ønsker fortsat at have fokus på at give tid og deltagelsesmuligheder til det enkelte barn. De ønsker at fastholde den gode praksis omkring rutiner, også når der starter nye børn op. Tiden er en faktor, som dagplejeren generelt ønsker at have fortsat fokus på – hvordan prioriterer vi vores tid og en fortsat opmærksomhed på at tiden spiller en afgørende rolle ift. at skabe læringsmiljøer og deltagelsesmuligheder for børnene.

Der er et ønske om at bibeholde det at kunne undre sig sammen over den pædagogiske praksis, at fastholde en nysgerrighed på hinanden og kunne dele ny viden med hinanden som kollegaer.

Dagplejerne ønsker at fastholde den form for forældresamarbejde og blive endnu bedre til at arbejde i ”fælles front” og skabe flere deltagelsesmuligheder for forældrene.

Dagplejerne ønsker også en opmærksomhed på, at vi ikke sætter for mange opgaver / projekter i gang på samme tid, da vi risikere at miste det gode fokus og ikke opnår den kvalitet, som dette projekt har medført.

Er der aktioner eller mål der skal ændres, præciseres, udskrives, indskrives?

Der vil være naturlige ændringer pga. udskiftning i børnegruppe, alder mm.

Der skal være opmærksomhed på at det tager længere tid end forventet, både før- og efter aktionen. Både børn og voksne skal have den tid, der skal til.

2. Evaluering

Der evalueres i forhold til de enkelte mål, og der sammenfattes til en samlet vurdering.

- **Hvad er det for et billede/evalueringsresultat, der fremkommer på tværs af målene?**

Som tidligere beskrevet har vi overordnet set en udvikling i børnenes selvværd og selvtillid. Vi ser et billede af stolte børn, som føler sig medinddraget og værdifulde. Børn som, når de får lov til at prøve selv, viser mod, udholdenhed og nysgerrighed. Børn, som bliver bedre til at mærke, ”hvornår kan jeg selv og hvornår har jeg brug for hjælp”. Samtidig oplever vi at dagplejerne har udviklet en faglig sikkerhed i deres prioritering af tid, en større viden omkring børns læring og børns behov for deltagelsesmuligheder, samt en fornyet lyst til at undre sig og skabe mulighed for fælles refleksion.

Vi oplever et stærkere forældresamarbejde på baggrund af et fælles udgangspunkt og løbende samarbejde omkring det konkrete ”af-og påklædning”.

Vi oplever en fællesskabsfølelse på baggrund af det fælles udgangspunkt på tværs af de fire målgrupper.

- **Og hvad kan vi nu sige samlet set?**

Vi oplever, at projektet har givet mening for alle fire interessenter. Det har skabt sammenhænge på tværs, det har givet et fælles udgangspunkt og fælles fokus.

Vi har en oplevelse af at være kommet i mål, at det har været en succes for både voksne og børn.

Vi oplever en faglig stolthed i at kunne give det nærvær og den tid, som det enkelte barn har brug for. Vi oplever en stolthed i at kunne skabe rum for fordybelse og udvikling og dermed støtte børnene i noget så essentielt som udviklingen af deres selvværd og selvtillid.

Børneperspektiv

Børnene blev inddraget på det niveau, de hver især formåede både motorisk, personligt og sprogligt.

Børnene blev udfordret i en grad, så der var mulighed for at få succes og samtidig blive tilpas udfordret til at der sker en udvikling.

Børnene oplevede anerkendelse fra dagplejeren og ofte fra de andre børn i gruppen.

Børnene fik den hjælp, der var brug for uden at den voksne overtog af- og påklædningen.

Der blev foretaget individuelle hensyn ift. rum, tid, motorisk formåen og det følelsesmæssige overskud på dagen.

Børnene blev anvist på sig selv, ved at se på den voksne, ved at se på hinanden, ved at prøve på dukkerne / bamserne mm.

Børnene blev inddraget i at se udviklingen via billeder og film af sig selv og hinanden, de læste bøger omkring emnet, de udvidede deres ordforråd ift. emnet mm.

Forældreinddragelse

Forældrene er blevet introduceret til emnet via billeder hos dagplejerne og i legestuen. De fået tilsendt "Fundamentet" (en avis til forældre vedr. processen i projektet).

Dagplejerne har løbende vist billeder - og fortalt sammen med barnet til forældrene om de nyhvervede erfaringer indenfor af- og påklædning.

Det har været et løbende samtalemønne ifb. med aflevering- og afhentning, men også ifb. præsentationsmøder og to-års samtaler.

Dagplejerne har over for forældrene givet udtryk for den store betydning af, at forældre og dagplejer arbejder med samme fokus.

Dagplejerens rolle og selvagens (hvordan understøttede de læringsmiljøet?)

Dagplejerne har ændret garderoben til at være et læringsmiljø, hvor de via deres placering, både fysisk og psykisk, deres indretning og deres ro har skabt deltægelsesmuligheder til alle børn.

Dagplejerne har været opmærksomme på at være tilstede i nuet og lave individuelle løsninger for børnene.

Dagplejerne har prioriteret den tid, der var nødvendig for at skabe deltagelsesmuligheder og dermed succeser for børnene.

Dagplejerne har bakket op om temaet og anerkendt, hvor vigtigt det er for det enkelte barn at mestre selvhjulpenhed.

Det fysiske rum og organisering

Dagplejerne har ændret det fysiske rum efter behov og hvor der har været mulighed for det. Der, hvor rummene ikke har kunne ændre sig, har dagplejerne justeret praksis ind. Eks. har flere af dagplejerne taget få børn ud af gangen, når de var i legestuen. Nogle har aldersopdelt, andre har taget gruppe for gruppe.

Andre steder har dagplejerne taget flere rum i brug til af- og påklædning, så hvert barn har kunne få den nødvendige plads omkring sig.

Der er blevet indkøbt flere spejle, der har været større fokus på at rydde op inden for at skærpe fokus på af- og påklædning.

Der er ønske om flere knager i børnehøjde og flere spejle.

dagplejers læring og refleksion

Der er kommet fokus på at rutinerne skal have lov at fylde i samme omfang, som de planlagte aktiviteter, da dagplejerne har fået en viden om hvor meget læring, der ligger i hver enkelt rutine.

Dagplejerne har fået et endnu større fokus på det enkelte barns nærmeste udviklingszone og måde at lære på. Samtidig er de blevet bekræftet i, at børnenes nærmeste udviklingszone ikke er permanent, den rykker sig fra dag til dag, både frem og tilbage. Dagplejerne har fået bekræftet deres erfaringer i, at deres hjælp og støtte flytter sig i takt med børnenes overskud på dagen.

I flere af legestuegrupperne er der opstået en kultur, hvor dagplejerne imellem stiller flere undrende spørgsmål til hinandens praksis – samtidig er der kommet et fokus på at dæmpe voksensnakken og være mere nærværende i mødet med barnet.

Dagplejerne har samtidig reflekteret over, hvad deres ændringer af praksis har medført set i et barneperspektiv.

Dagplejerne har sammen kigget på film og billeder af situationer, hvor børnene er i af- og påklædning og deraf fundet nye veje i praksis, små som store ændringer.

Generelt set er der kommet en større indsigt i, hvad det betyder at prioritere tiden, give tid og ro til at lade barnet forsøge om og om igen.

Dagplejerne har fået bekræftet deres viden om, at det bringer stolthed og begejstring hos børnene, når de får lov at prøve selv og kan selv.

Betydningen af at forældresamarbejde, hvor vi har et fælles udgangspunkt og fokus over en længere periode.

Hvilken viden, læring og opmærksomhed tager vi med os videre?

Anerkendelse giver tid, underkendelse tager tid!

En erkendelse af hvor meget børnene kan, hvis vi giver dem plads til at prøve og hvilke betydning det har for barnet at få lov - og til sidst at mestre det. Være opmærksom på at inddrage børnene mest muligt.

Det er ikke kun børnenes personlige kompetencer og færdigheder, der udvikles – det er i høj grad også deres sociale kompetencer ift. at hjælpe hinanden, vente på tur mm.

Projektet har vakt en nysgerrighed på, hvad de øvrige rutiner rummer af muligheder for læring.

En erfaring i, at hvis vi vil ændre vores praksis og børnenes muligheder for udvikling, så kræver det at vi prioriterer tid til at forberede -, arbejde med det i hverdagen – og evaluere på genstandsfeltet. God tid!

Vi skal benytte det at filme- og efterfølgende analysere vores praksis i større omfang end nu.

Erfaringen med det tætte forældresamarbejde, vil vi gerne videreføre til andre fokuspunkter.

3. Implementering (Forandring – Forankring)

- **Hvilken praksis viser gode resultater i forhold til de formulerede mål?
(praksisbeskrivelse)**

”En pige på 15 mdr. får af vide, at de skal ud og lege. Børnene går sammen ud i gangen og finder det tøj, de skal have på. Hun sætter sig ned og prøver at stikke fødderne i bukserne. Hun jubler, da fødderne kommer ud – hun skal have hjælp til at få dem trukket op over numsen. Jakken tager hun selv på, ved at den ligger på gulvet og hun stikker armene i og op over hovedet. Hun smiler og får hjælp til lynlåsen, så skoene på og ud”.

Små stofposer, som børnene selv kan ligge deres tøj i. Knager i børnehøjde, så børnene selv kan hænge poserne op- og ned.

En praksis, hvor vi arbejder anerkendende, giver tid til fordybelse og et – for alle interessenter – kendt fokus.

At barnet selv kan vise billederne af børnene, der tager tøj af- og på. Billederne skaber mulighed for at barnet kan invitere sine forældre ind i det, barnet er optaget af, samt styrke barnets sprog omkring temaet.

”Børnene er stolte, når det lykkedes at tage tøjet af og de hjælper også hinanden. Det giver smil og grin når det lykkedes”.

- **Hvad vil vi fortsat arbejde med og implementere i praksis?**

Vi vil fortsat have fokus på barnet selvhjulpenhed ift. af- og påklædning. Samtidig ønsker vi at have fokus på barnets selvhjulpenhed generelt ift. at give barnet deltagelsesmuligheder og dermed mulighed for succes i andre af dagens rutiner.

Vi ønsker at fortsætte med at bruge film og billeder til at kigge på vores praksis, både individuelt og gruppebaseret.

Vi vil fortsætte med at møde det enkelte barn, hvor det er og afstemme vores støtte og anerkendelse derefter. At vi bibeholder et fokus på barnets nærmeste udviklingszone.

Vi ønsker at bibeholde et fokus på hvad tid giver af muligheder for læring, når vi prioriterer den rigtigt.

Vi vil arbejde videre med at inddrage forældrene og skabe flere fælles fokuspunkter ift. forældresamarbejdet.

Evalueringstjernen:

Hvilken viden, læring og opmærksomhed tager vi med os videre?

Børneperspektiv

*Hvad skal
Læringsmiljøet
lære?*

Pædagogens læring og refleksion

Forældreinddragelse
(Hvordan blev forældrene inddraget?)

Pædagogens rolle og selvagens
(hvordan understøttede de læringsmiljøet?)

Det fysiske rum og organisering

